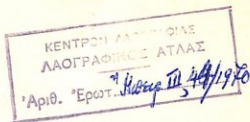

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δενέλειο 1969 - Φεβρ 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Βαβούριον.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Φιλιατῶν,
Νομοῦ Θεσπρωτίας.

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἐωτή-
ριος Παπᾶς.. ἐπάγγελμα Ἰδιος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Βαβούριον - Φιλιατῶν..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον 161 ἔτη.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Κων/νος Μᾶκος.....

.....
ἡλικία 79... γραμματικαὶ γνώσεις ἀχρήματος..
..... τόπος καταγωγῆς Βαβούριον..
Φιλιατῶν.....

β) Γεώργιος Τούρκος (ἴδ. 66). Τζέμας Δημοκρατίας Αἰτωλίας Ακαδημαϊκῆς Αθηνῶν

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ σποράν προωρίζοντο τὰ χωράφια
καὶ αἱ πλαχαὶ τῶν λόφων ἐνῷ διὰ βοσκὴν οἱ κοιν. δασοὺς
χώροι καὶ αἱ πλαχαὶ τοῦ ὄρους Μυρσινάδας.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Χωρίζονται.....

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

Πρὶν τοῦ 1912-13. ἡ περιοχή ἀνήκεν αἰ. τοῦρκων
ἀλλὰ, ὅπως εἰδὲ πράττειν ἡ ἐπιτροπὴ παραρτηρ.
3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ἐνυῆθη. Ὁ πατὴρ διένειμεν τὴν περιουσίαν μετὰ
τῶν θύγατρων ὅθεν κ.κ. δῆμος. παρωμαίχρονιο διαχωρίσαι
μεταξύ τῶν τέκνων του διένειμεν αὐτὴν μετὰ τῶν γάμων τῶν.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Ασχολοῦνται ἐν ὡν ἑκείνης γεωργίαν... καί... κτηνοτροφίαν.....*

2) Οί τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Μάχιστα.....*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὁρους· ὡς ἄτομα ἢ μέ ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Εἰς τὸν ὅσον μας δὲν ὑπάρχον χωρὶς ἄλλους ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν γῆν.....*

Ἐργάζοντο μεμονωμένα ἄτομα κατὸν περὶ τὴν.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Ἀπλῶς... ἐργάται.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *Μικρὴν καὶ ἐν...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητῶν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν γῆν.....*

δὲν καὶ οἱ κάτοικοι (καὶ οἱ κληρικοὶ) τὴν χωρίαν ἐκ τῆς ἀλλοτρίας γῆς καὶ οἱ κάτοικοι τῆς χωρίας γῆς ἐργάζοντο ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν γῆν.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Οὐχί.....*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαγιν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Αἱ νέαι δὲν ἐβρίσκοντο ἐν τῇ χωρίᾳ πρὸς...*

ἔργων ἐργασίας. Οἱ νέοι ἐπήγαγον ἐς ἄλλα διαμερίσματα τῆς χώρας.

β) Ἐπήγαγιν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐπήγαγον ἐποχικῶς ἐν τῇ χωρίᾳ ἐκ τῆς χωρίας καὶ ἐκ τῆς ἀλλοτρίας γῆς καὶ οἱ κάτοικοι τῆς χωρίας γῆς ἐργάζοντο ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν γῆν.....*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλάμιδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο διὰ ζωϊκῆς κόπρας: ...
 ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος ἐκ τοῦ τῆς λιπᾶνευ.
 τὰς τῶν προέβδινον καὶ οὗ τῶν καῦσιν
 τῆς καλάμιδος μετὰ τὸν θερισμόν.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; μετὰ τὸ 1946.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τοῦ 1913.

ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῷ χωρίῳ.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ἦταν μονόφτερο καὶ ἡ

προμηθεύματα εἰσῆλθον ἀπὸ τοῦ ἐξ ὑποδείξεως

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μὲ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ἰαβαί 4. ὄνι 7. 10.
 2. ποδαρινά 5. λαβγαχά 8.
 3. δὺρλιν 6. χαντζα 9.

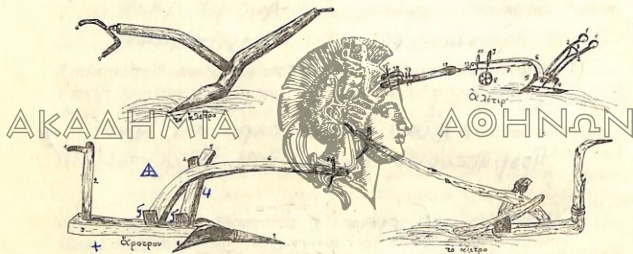
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀν. ἐπ' ἀρχῇ αἰ. τῆς πεντηκονταετίας.
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... οὐδε μηχανή θερισμοῦ ἐπ' ἀρχῇ.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *ὄχι*

5) Μηχανή ἀλωνισμού *ὄχι*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. *τ.δ. κατεσκευάζον οἱ* ..
ἰδιοὶ οἱ ἐνὶ οἴκῳ γεωργοί

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

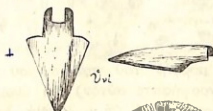
1. <i>λαβὰ</i>	6. <i>ἐύρηλα</i>	11.
2. <i>ποδαρικό</i>	7. <i>βγῆνα</i>	12.
3. <i>κονιλουρόχερα</i>	8. <i>τ.δ. ζάχες</i>	13.
4. <i>ἐπ' ἄθρα</i>	9. <i>ὕνι</i>	14.
5. <i>βγῆνα</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

..Τὸ ὕνι ἦταν μὲ αὐτὴν μορφὴν δι' ὅλα...
..τὰ χωράφια.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ..ἦτο ὡς ὅτι...

..ὡς ἡ μὲν καὶ ἡ ἑτέρα...

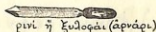
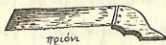
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ..ὡς ἡ μὲν καὶ ἡ ἑτέρα...

..ἀρότρον ὡς ἀπὸ τοῦ ὕνι ἦταν ξύλινον.

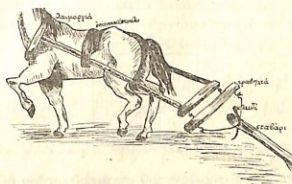
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Τὸ πρίον, ὁ ξυλοφαῖ, τὸ ρινι (αἶμα) ἢ ἀρίδι, τὸ
σκεπάρνι, ὡς κοπίδι καὶ ὡς βυρὶ.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... *τίνα. ἢ. αὐτὴ. μὲ. νιν. ἔκ.*

να.....
.....
.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *ὄργωνεν καὶ ἄνθρωποι καὶ*
γυναῖκες. ὅσοις. ἔχον. διὰ. τὴν. εὐχὴν. τὴν. ἐκτελεστέαν.
ζῶων. ἐξ. τῶν. ζῴων. καὶ. τῶν. ἀνθρώπων.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἐξ. τῶν. ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων. καὶ.*
ἐξ. τῶν. ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων. καὶ. ἐξ. τῶν. ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων.
καὶ. ἐξ. τῶν. ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *καὶ. ἐξ. τῶν.*
ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων.

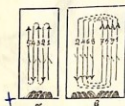
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῴων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Μὲ. σχοινί. διὰ. τὰ. κέρατα. τῶν. ζῴων. τοῦ. γεωργοῦ.
καὶ. ἐξ. τῶν. ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων. καὶ. ἐξ. τῶν. ζῴων. ἐξ. τῶν. ἀνθρώπων.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α) ;

... καὶ Παλαμώζιον καὶ Εὐμέριον ἀνὰ ἑξέτας...
... ὀργώματος χρησιμοποιεῖται.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἐξίνετο καὶ πίνετον μετ' ἐσπορίας...

ὁ χωρὸς ἐπορίσθη πρῶτον ὡς ἄγρον καὶ κατόπιν...
... ρίχνη ὡς ἐπόρον καὶ ὀργῶν...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μετ' αὐλακίαν ; μετ' ἀλά...
... εἰς αὐτὴν διακρίνεται ὡς παρμενὸν λεμάχιν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετ' ἐσκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ ἄροτρον ; μετ' αὐτὴν ὁ ὁρόν καὶ ὁ παρμενὸν...
... ἀνὰ ἑξέτας)

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοξις τῶν αὐλάκων μετ' τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. εἰς τὴν περὶ τὴν χωρὸς...
... αἱ αὐλακίαις ἐκίονταν καὶ βαθιὰς εὐφ. εἰς...
... ἐπὶ κλίματι πλάγῃς

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλεί-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μ. ἐν. βι. θ. η. ρ. σ....

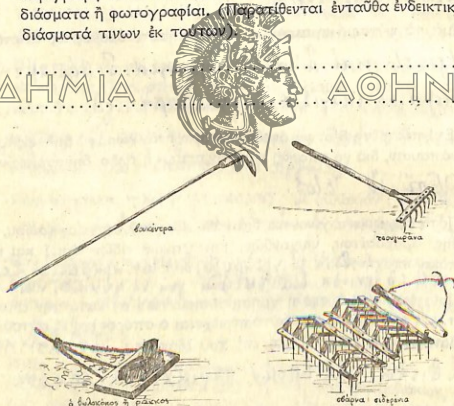
Τεμάχιον. Σχήματα. Ψιγώνου. ὁ. ὁποιῶν
ζέλο. πο. δι. των. ἐλ. ὁ. ἐν. ἄκρον. ἡ. β. βουκέντρου.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); Σ. ἡ. ν. ν. κ. κ.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάππ. κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

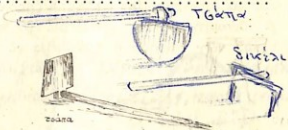
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

.....

- 9) Ἰαν. ὁρῶν καὶ ἐλπίσαντες τὸν βασιλὴα καὶ θυγατέρα αὐτοῦ
καὶ ἄλλο μέλος τοῦ οἴκου καὶ τὸν δούλον καὶ τὴν δού-
λην.

- ΕΙΔΟΥΣ. ΚΑΤΑΛΙΕΡΟΥΝΤΑΙ. ΟΙ ΚΥΡΙΑΙΟΙ ΜΕ ΟΙΣ ΤΑ ΜΑΥΡΑ
ΤΑ ΓΑΒΡΑΙΑ. ΙΑ ΤΡΙΧΥΝ ΜΕΘΕΛΟΝ ΑΡΒΟΡΑΙΟΝ ΟΥΝ
ΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΕΠΟΡΘΕΝΑΙ ΣΑΝΤΕΣ ΜΕΙΛΑ ΡΕΒΙΔΙΑ ΓΕΠΙ-
ΕΝΟΛΟ ΟΠΩΣ ΤΑ ΣΙΣΤΕΡΙ.

- 8) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούνται (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τροφῆς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *χωρίον, μ.δ. δ.ν. ε.ν.ε.ο.ε.πορ.α. χορ.λ.νο.μ.δ. Διὰ τὰς ζω. τροφ. αὐτῶν. μ.ε. ἄρ.ρο.χορ.λο.ρο. καὶ φύλλα. καὶ ἄλλ.τ.ε. ἀρ.βο.ο.εί.του.*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως. *ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια καὶ πρασιῆς*
Τὴν ποσὶν αὐτῶν ἐβραχίονα καὶ ἄλλως

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 11 —

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) μέ. ὀδοντω-
τῶν δρεπάνων (α' εἰκῶν).

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Το μόνον μέσον ἀγ. κ. κ. ὀδοντωτῶν δρεπάνων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσεσ) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων. (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Τὰ δρεπάνων (χόρτα) με ἀσθενήρια (δρεπάνι με κόψη) καὶ ἀσθενήρια (χόρτα) με κόψη.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Τὴν χρομ. βιολογικῶν διὰ τὴν κοπήν τῶν χόρτων ἔλκων ὁμαλῇ (εἰκῶν γ').

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ χειρολαβὴ ἦτο ξυλίνη ὁ σιδηροῦς βιολογικῶν ἐλέγετο γαλβαν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκυαλίες. ... *δεξιὰ καὶ ἀριστερά* ... *ἐν δεξιᾷ* ...

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *ἄνδρες καὶ*
γυναῖκες. Πολλὰ καὶ ὀλίγα. *ὁ σκοπὸς ἐστὶν ὅπως*
διδῶν τὴν γῆν ἵδωμεν χωρὶς ἀνταμινομένη ...

2) Πώς ἡμεῖς οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξέκοπῃς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσate με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἡμεῖς* ... *στ. κομινεῖς* ...
ὅταν δὲν ἔχουν ἰδίαν καὶ ἐργασίαν ἐπὶ τῶν
ὁδῶν δουλεύουσιν καὶ ἔχουσιν τὴν δικήν καὶ αὐτὴν καὶ
ἰδίαν βουδύαν. Τὸ φαγητὸν λαμβάνου ἀπὸ τῶν
βουδυνέμενων χωρὶς ...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *ἐκ τῆς μέσης* ...
ὡς πρὸς ἀόλυν ... *ἐξ ἑνὸς ἀναλίσσ. μνηστῆρα* ...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Αρχὴ καὶ τέλος θερισμοῦ συνδέσμοι νὰ γίνῃται
Δευτέρα 3. Τετάρτη

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. 11 ψ. 123. 124. 125. 126. 127.

« Αὐτὸς ὁ γὰρ πονεὶ περὶ τῆς Τρυφῆς
Τρυφῆς » « Ἡ λειπὸν βλαῖναι τὸ πρῶτον »

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ θερισμοῦ ἀποτίθεται

ἀπὸ τοῦ καθ' ἑνὸς στάχυν καὶ ἑπόμενον κορε

(ψάθην) τὴν ὁποίαν περιμένοντες ὡς εἰκονο

σταῖς ὡς ὡς καθ' ἑνὸς δαμάσπον καὶ πρῶτον

γὰρ (καὶ πρῶτον) τὸ πρῶτον δαμάσπον καὶ πρῶτον

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύνων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύνων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὰ ἄγναια δα

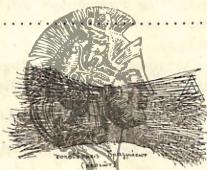
Τρῶς ἡμέρας, εἰς ὅσον ξηρανθῶν καὶ

καὶ πρῶτον δα δεμάτιασαν

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὴν ἐλάχυν... τοὺς ἑξομαχίονας... ἰδιαιδί...
 Τὰ ἑξοκον... μὲ τὸ ἴδιον... ὡς ἐπαρὶ...
 βροῦλα καὶ ἐν... εἶδος... γυμνῶν...
 π. 126α.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

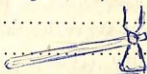
Τὰ... ἐν... μὲν... τῶν... πηλίκων... τοὺς...
 ὅλων... ἐλπομένων... εἰς...
 σχῆμα... (εἰς... φά...)

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Οὐχότις εἰς αὐτὴν
 εἶναι ἀπὸ τοῦ... Τὰ φύλλα καὶ τὰ...
 ἀρχὴν... καὶ... ἡ δὲ ποικιλία
 ἀπὸ... Μάρτιον... μέχρι... Ἀπριλίον...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. Παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. ... Μ. Ε. Β. Α. Φ. Τ. Α. Κ. Ρ. ...

Σκαπάνη

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.
 Ἡ διατροφή... τῶν ζώων καὶ... χυμῶνα...
 γίνεται μὲ... ἀπὸ τοῦ... ἀπὸ τοῦ... ἀπὸ τοῦ...
 ... (Τ. Φ. Τ. Α. Κ. Ρ.)... ἐκ... μὲ...
 ... (Τ. Φ. Τ. Α. Κ. Ρ.)... ἐκ... μὲ...
 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). Ἄπὸ τοῦ... μὲ...
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τὰ χωρία μετα τὴν φάραν...
 συνκεντρώθη με' διχάλα, ἐγένετο δὲ φάρα...
 καὶ ἡ δὲ φάρα τὸν αὐτὸν ἀχυρὰν εἰς τὸ αὐτὸν...
 ὅσον

1) εἰροφύλον 2) προσέειπε εἰς δὲ τὸν
 Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορὰ τῶν δηματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Ὁ γὰρ...

Τὸ χωράφι ἡ. το. μετὰ καὶ συν. ἐπὶ δ. καρπὸς...
 πορὶς ἐγένετο ἐπὶ τὸ πᾶν ἄλωνι ὅταν ἦ το...
 μικρὸν μετὰ φῶς. εἰς δὲ πηκτεῖς φῶν ἄλων...

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δηματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σαρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Ἄρα...

χώρο. ἵσταντο ἐπὶ ἄλωνι. τὸ εἰλερι ἐκαστοῦ καὶ...
 εἰς εἰροφύ μετὰ τὸ εἰλερι ἐπὶ τὸ κέντρον διὰ τὴν προφύ...
 λατὶν ἀπὸ τῶν ἄλων καὶ τὴν βροχῶν.

3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι; ἐν τῇ ραχὶ πάλαι...
 ἄλων...

4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ἐπὶ τῇ δ. κρ. α. καὶ χωρίον καὶ...
 ἐπὶ τῇ δ. κρ. α.

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἔαν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἔρχονται*
καὶ ἰδιωτὲς καὶ κοινὰ πρᾶξιμ' ἐν αὐτῷ καὶ
ἐκείνη εὐρὴ πρὸς ἀλλοτρίους μετ' ὧν χρόνον καὶ ὅπως.

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἀρχίζει*
*ἀπὸ τῆς γενέσεως καὶ λήγει πρὸς τὴν ἰδιω-
 μένην.*

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *ἔρχονται καὶ ἄλ...*
δύο εἶδη

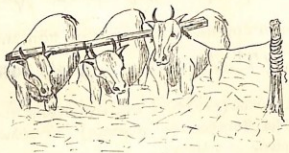
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *πρὸς τὸ ἐναρξάμενον καὶ ὅπως*
ἀναρξάμενον καὶ προετοιμασθέν αὐτὸ χωματάλωνον
ἐναρξάμενον καὶ μετὰ τὴν ἐκπόρην ἀναρξάμενον
*(βουλή, ἀνακατασκευάσθαι μετὰ ὅσον χρόνον ἀνα-
 ρξάμενον)*

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *ἔρχεται*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

Εἰς τὸν 16. διφύστιν. καὶ τὴν πρῶτον. ἐν τῷ 20. ἀνέστη
μετ' αὐτὸν. ἐν τῷ 25. πρὸς τὸν 30. ἀνέστη. ὁ 31. διφύστιν...
μοῦ πρὸς τὸν 32. ἀνέστη. ὁ 33. ἀνέστη. ὁ 34. ἀνέστη. ὁ 35. ἀνέστη...

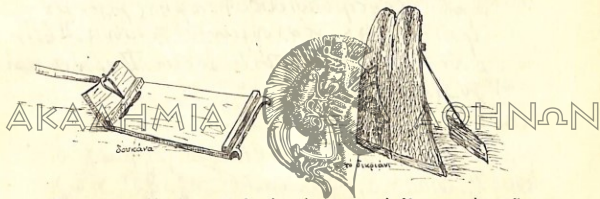

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύνων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (κοινοῦμενος στήγερρος,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρθῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....
καὶ ζῶα... λαοδε... εἰς... κ... π... π... π... π...
... εἰς... π... π... π... π... π... π... π... π... π... π...
... π... π... π... π... π... π... π... π... π... π...
... π... π... π... π... π... π... π... π... π... π...
... π... π... π... π... π... π... π... π... π... π...

- 20 —

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα). Το εχουν.
 Δινειται με δηλ. 5. 6ων. 8ων. 10ων. 12ων. με μεταβολη
 6. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτως κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Δὲν βρέθηκαν*
ἐν τῇ ἐκείνῃ μετὰ χιμῆς...

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

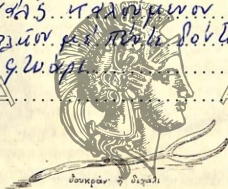
Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ ὅτου...
καὶ λήγει μετὰ τὴν ἑσπέραν...
.....
.....
.....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχαίας...
ἐκ τοῦ ξύλου...
.....
.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας στάχυν ;

Μετὰ τὴν ἀλὼν...
.....
.....
.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). Ἦτο...

Μετὰ τὴν ἀλὼν...
.....
.....
.....

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Ὁ δὲ φωνητικὸς χαρακτήρ τῆς λέξεως ἀλῶνισμα εἶναι φανερόν. Ἡ λέξις ἀλῶνισμα εἶναι φανερόν. Ἡ λέξις ἀλῶνισμα εἶναι φανερόν. Ἡ λέξις ἀλῶνισμα εἶναι φανερόν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπᾶνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ; Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο ἀλῶνισμὸς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλῶνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦνται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. 70.8.4.

- 2) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. Μὲ τὸ ζφίονι
καὶ τὸ πηρόνι.....)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποίος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 Οὐλοκοιῶρας ἔτ' ἐπ' ἄνδρας ἔτ' ἐπ' γυναῖκας

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Republika diktura Adla rrejtore
e arshiveve me komandant

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲ τὸν κόβεινο.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

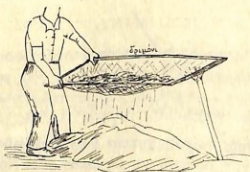
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον πάλιν δερμάτινον

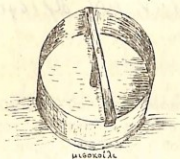
κόβεινος ἢ ἀνέμιστρον

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας) *Πρό. λω. 1913*

*εἶδον λω. 1/10. εἰς ὅτι ἡ γὰρ οὐκ εἰσέρχεται καὶ
τὴν ὥραν λω. σχετικὰς εἰς ἄλωνα.*

μίσκοιλα

κουτέλις

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

*Τὸ εἰς ἀγρὸν ἀποθηκεύετο εἰς
ἐκδομοὺς (καὶ λω.) λω. εἰς ἁλὸς μέλας εἰς γῆρας
ἐκδομοὺς*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Μ.ε.β.α. β.ε. ἀχυράνης
 ἡ.β.ε. ε.β.α.γ.ο.ν. ἐν.τ.ω. κατ.χωρίον. Ἰερο.ν.ε.
 μεγα.ε.α. ἀπὸ. μὲν. ἀπ.α.δ.ν. κατ. γυμνασίον.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέροις στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Κ.α.λ.φ. μὲν. διάρκειαν. κατ. θυγατέρας.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ἔ.π.ν.ε.ο. πλεγμα. /μ.ε.β.α.λ. εἰ. ποιῶν. ἐλαιο-
 δελνίον. ἐξ. εἰ. κατ. ο.ε.β.ε.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

α.χ.ε.α.λ.φ.δ. ὀρθογωνίον. π.α.ρ.φ.ο.ν. κ.α. ἐ.γ.ν.α.β.ε.ε.ο.
 μέχρι μὲν καινουργα. ἡ.β.ε.α.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τ.ε. β.ρ.φ.δ.ν. κατ. 23^η Ἰουνίου. Παραμονὴ κατ. ἡν-
 Γιαννίου. κατ. ρ.ι.θ.α. καὶ κατ. Ἀποκριάς.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Τ.ε. β.ρ.φ.δ.ν.
 κατ. Παραμονὴ κατ. ἡν. Γιαννίου. καὶ κατ. Κυριακὴ κατ.
 Ἀποκριάς (β.ρ.φ.δ.ν.) ἐξ. 1^η κατ. Π.α.ρ.φ.ο.ν. κατ. χωρίον. καὶ
 εἰ. ἀλ.ε. κατ. γ.ε.λ.ω.ν.ε.ς. (μα.χ.α.δ.δ.ε.ς).

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). *44: Γιάννης*

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

Παιδιά μέχρι ηλικίας 18 ετών

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος; Τὰ Πελόνη.....

Εγγραφο στο βιβλίο των εγγράφων και η πράξη και
στο βιβλίο της πράξης.

- 3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

[illegible]

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχάρια, ἄσματα, κρότρι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα *16. 11. 2020* *Διευρυβος*

и а. дѣла... а. дѣла... и а. дѣла...

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Εὐρω. ἀπὸ τῆς ἀναμεμειγμένης γαλῆς καὶ γὰρ ἡ κορυφή
ἐκείνην οἶστρος παρὰ τὸν δὲ Ἀγ-Γιάννην συνδύει
μὲν γὰρ καὶ ὁ λόγος. Εὐρω. ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν
γαλῆν ἡρώων καὶ οἱ περὶ τοὺς γαλῆς
πρὸ τοῦ εὐρώου-3 μέρους

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

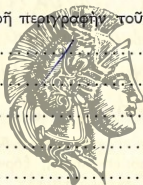
ὅχι

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὅχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 15.
Αριθ. Δελτ.

Προς

Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν

(Ὡς καὶ ἐπὶ τῶν διημερίων ἔκτακτ.

Περὶ τῶν - διημερίων)

Ἀθῆναις

Ἐν Βαρυφύκῃ καὶ 23-2-1970

Ἐπεὶ ἔρωτες ἐπὶ τῶν διημερίων
τῶν περὶ τῶν - διημερίων.

Ἀναβάνω τὴν ἱστορίαν ἡ ὑποβιβάζω

τὴν συντηρίαν ὡς ἐπὶ τῶν διημερίων

ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ

ΠΥΡΑΣ, δύνανται συντηρηθῶν.

Ἐπὶ τῶν διημερίων

Ἐπὶ τῶν διημερίων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ